

ומהו שיעורם?

שנינו במסכת כלים [פרק כז משנה ב]:
הבגד [מצמר או פשתים] שלשה על שלשה
[טפחים], השק [מנוצה של עזים והוא עב
יותר מן הבגד] ארבעה על ארבעה [טפחים],
העור [עב יותר משק] חמשה על חמשה
[טפחים], המפץ [העשוי מגמי והוא עב יותר
מעור] ששה על ששה [טפחים].

בכל בגדים אלו אין חילוק בין טומאת מת
לטומאת מדרס הזב. חוץ מן ה"בגד",
שיעורו הנ"ל שלשה על שלשה טפחים,
הוא דוקא לטומאת מדרס, כיון שבפחות
משיעור זה אינו ראוי לישיבה, אבל לטומאת
מת, שיעורו בשלש על שלש אצבעות, הואיל
ובשיעור זה יש לו חשיבות לעניים.

משנתנו דנה בצירוף שני חתיכות בגדים.
ואמרה המשנה שמצטרפין. ובלבד, שהחמור
ישלים את הקל, כמו שיבואר. ובלבד כשהם
בסדר זה: הבגד מצטרף לשק, השק לעור,
העור למפץ, הואיל וממשן קרוב להיות
שווה. כגון: אם לקח חתיכה פחות משיעור
מארבעה על ארבעה משק [הקל], והשלים
שיעורו כשחיבר אליו חתיכת בגד [החמור],
נעשה הבגד ראוי לקבלת טומאה.

אבל אין הבגד מצטרף לעור ולמפץ, ולא
השק למפץ (671).

**הבגד והשק, השק והעור, העור והמפץ,
מצטרפין (672) זה עם זה.**

צירוף, חייב על כל שהוא. ובמשנה שם בערלה
מתפרשים דברי רבי שמעון: אין איסור מצטרף
לאיסור כשהם בתערובת.

והתוס' מוכיחים כן מראיה פשוטה. הגמרא
במסכת נזיר [לה ב] ובפסחים [מז ב] דורשת
ממה שאמרה התורה בנוזר: "משרת", שאם שרה
הנזיר פתו ביין, מצטרף הפת ליין, לחייב על
אכילתו. וכי חולק רבי שמעון על דרשה זו?

ובמסכת עבודה זרה טוענים התוס': וכי לא
סבר רבי שמעון לכל דיני ביטול איסורים, מין
במינו ובשאינו מינו, בלח וביבש, תרומה במאה
וערלה וכלאי הכרם במאתים?

אלא, מוכרח, שרבי שמעון ודאי מודה,
שכאשר האיסור אינו בעין, אינו מחייב מלקות
באכילתו בכל שהוא. [ועיין שם בתוס' מה
שנחלק עליו רבינו תם].

ובביאור ההבדל בין איסור בעין לאיסור
שהתערב, כתב החתם סופר [שם בחידושי
מסכת עבודה זרה] בשם הגאון רבי משולם
איגרא, וכן כתב בבית הלוי [חלק א סימן ג

ס"ק ח], על פי דברי הריטב"א [הובא לעיל
הערה הקודמת] שהטעם שרבי שמעון מחייב
אפילו בכל שהוא, הוא, משום "אחשביה".
והנה, אחשביה שייך לומר באוכל האיסור בלי
תערובת, והחשיבו להאיסור, ועל כך, חייב. אבל
באכלו על ידי תערובת, אין כאן שום חשיבות
להאיסור, ושמא אכלו משום תערובת ההיתר.
ועיין בישועות יעקב [אורח חיים סימן תמב
ס"ק ד] ובחזון איש [יורה דעה סימן כו]
ובקהלות יעקב [שבועות סימן טו נזיר סימן ט].
ועיין עוד בקהלות יעקב [מעילה] הדין על
דברי המנחת חינוך.

671. מבואר על פי רש"י [סוכה יז], וכתב רש"י
"הואיל וממשן קרוב להיות שוה" וראה שם
בתוס'.

ועיין במשנה למלך [הלכות כלים פרק כג
הלכה ד].

672. גירסת המשנה.